

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС

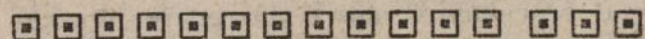
Ціна примірника 3 марки,
чвертьрічна передплата
з пересилкою 35 марок.

Виходить що тижня під не-
ділю - Адреса Редації і
Адміністрації: Перемишль
вул. Костюшка ч. 3. І. п.

політично-економічний орган.

Аптика під „Звіздою“ **управитель Кароль Візель**
магістер
— ЙОСИФА МАШЕВСЬКОГО — вул. Францішканська ч. 24. —

поручає всі артикули, виходячі в круг
аптики. При аптиці ДРОГЕРІЯ.

ЗОРІЄ...

Здається, що зближаємось до миру. Здається, що і большевики і Поляки мають добру волю покінчити війну миром. Разом з большевиками Росії беруть участь в переговорах також представники Совітської України, яку большевики Росії признають як окрему незалежну державу, хоч звязану з Росією всякими договорами. І так виходить на світ з великої війни нова держава, Україна, хотай не в такій досконалій формі і обемі, як ми Українці собі тому два роки думали. Але при таких великих ділі, як будова великої держави не треба чіпати дрібниць і тратити охоту до будови, коли не діється по першій програмі. Теперішня велика війна розбила три держави, які, здавалося, стоять твердо як скала. З їх розвалом розкрилася домовина, в якій лежала Україна розділена між Росією, Австрією і Угорщиною. Нині Українці вже виїшли з гробу і ніхто не вложит їх пововно під землю. Це вже тепер наше діло — так працювати, щоби з бідних і помітуваних ми стали могучими. Внішні умови є по нашій стороні: ми маємо простор заселений Українцями більший, ніж мала його Австро-Угорщина. Маємо родючу землю, маємо вугіль, залізо, нафту, ліс. Треба нам над собою твердо і щиро працювати, щоби ми витворили всі елементи, потрібні до удержання великої держави. Бо з початку будемо мусити послугуватись чужими силами при будові держави і від них учитися. Нам треба таких учителів, що добре знають того, чого маюць нас учити. Тай повинні бути тоті учителі тверді і острі, вони повинні жадати від нових своїх учнів глибокого знання а нічого не повинні їм попускати. Такими учителями ми уважаємо Німців, бо вони при ґрунтовности знання ще й досить тверді, а твердого учителя потребує українська вдача.

Велика французька революція (1789-1814) здобула для поневоленого народу „права людини“ Вона знесла панщину (кріпацтво), що дозволяла уважати поневоленого хлопа за худобу, якого було можна продавати чи міняти як свою річ. Бо справдішним „чоловіком“ уважався лиш шляхтич. В Австрії знесла панщину революція 1848 р., в Росії знесено кріпацтво в р. 1861. З невільника-кріпака став хлоп чоловіком, став „вільним“. Та „воля“ видавалася тоді всім освободженим хлопам і їх приятелям таким великим добром, що всі недобачили одної дуже важної річи, а саме: чи буде мати що їсти той „вільний“ хлоп? В Галичині почалось нарікання зараз-же тому, що хлопам забрали пани „ліси і пасовиска“, за які хлопи упоминалися ще 20 і 30 літ пізніше. А далі привикли до того, що не маюць пасовиска і лісів, як хробак привикає до хрину. Але з часом прийшов значно сильніший „пан“, а саме голод. Показалось, що хлопська родина не може вижити на тім клантку землі, який дістав хлоп при знесенню панщини а який з часом ділявся між дітей аж до того, що випадало на душу по грядці — а далі і того нестало. І хлоп гине з голоду. А тут за дорогою лежить „панський“ лан з тисячі моргів, „панський“ ліс, „панський став“. А ти,

хлопе, коли не хочеш згинуть з голоду, мусиш йти „на панське“ на роботу, хоч і за найменчу плату. І показалось з часом, що такий поділ земних дібр і несправедливий і неприродний. Але по добру „пани“ не хотіли позбутись своїх дібр і треба було великої війни, великої революції (перевороту), щоби усунути дотеперішний порядок річей. Коли „пани“ не хотіли по добру парцелювати землю, то нові законні порядки їх присилують до того. А всякі дотеперішні забезпечення, як майорати, знесуться. Большевики пішли ще далі і оповістили, що відбирається вся земля від великих земських посідачів і дається тим, хто хоче обробляти, але лиш стільки, кілько зможе обробити своїми власними руками і руками своєї родини. Така нова засада уладження маєткових відносин на цілім світі не дається перевести легко без боротьби, бо дотеперішні багаті не радо дадуть вигнати себе з дотеперішнього раю. Треба довгої боротьби, багато поллется крові, заки досягнеться тота велика переміна. Але хотьби незнати з якими жертвами ця переміна з часом переводиться, бо коли раз виринула на верх така велика гадка, то її вже ніколи не поховав живцем в гробі ніяка сила, бо такої сили нема на світі. Бажаним булоб, щоб обі сторони прийшли чим скорше до того, що на разі мусить зробити, щоби не проливати дальше непотрібно людської крові, не завдавати собі непотрібних мук.

Тому ми щиро вітаємо мирові переговори і майбутній мир!

В дуже важному і дуже пильному ділі.

Молодіж наша від студій на львівському університеті є поудій формі виключена і вступ до цього заведення для Українців безумовно зборонений. Так задекретували круги, що правлять львівським університетом, а відклик від цього оречення можливий хіба до Господа Бога. По мисли отже цього зарядження цару тисячів наших молодців, що вже позачинали студії на львівському університеті, або поздавали іспити зрілости, і з природи річи хотілиби вписатись на університет, бо на теж прецінь кінчили гімназію, — мусять тратити в безконечність дорогі літа і тиняться по селах і місточках, а нарід з зболілим серцем мусить глядіти на це, як цвіт його марнується. І неодному тиснеться важке питання на уста: Що буде з того усього? Ряди нашої інтелігенції тягом війни і так прорідились. Що буде, як і цих не стане, що ще остались до тепер?

Питання справді важке для усякого тямушого і свідомого Українця, бож зайвим хіба булоби говорити про це, що в новітніх умовинах життєвих ніякий народ без інтелігенції з університетським образованием в боротьбі о своє ествовання устоятись не годен, а щож говорити про нас, де то ми і інтелігенції з инакшим ніж університетським образованием маємо дуже а дуже мало!

Є це справді річ прямо нечувана у новітньому культурному світі, щоби синів народа що споконвіку мешкає на своїй землі, масово виключати від вищої освіти, і це лиш тому, що вони своєї народности не хотять відщуратись; і наколиби такий розпорядок хотів хтось якоюсь рацією виправдати, то хіба лише кличем: vae victis! („горе побідженим“). Бо справді лиш в імя цього одного клича можна проголошувати засаду, яка відмовляє три і пів мільйоновому народові права до вищої освіти, якнебудь джерело цієї освіти знаходиться у самому центрі його краю, і рівно з польських як і українських податків є удержуване, і як небудь нарід український з цього джерела за часів австрійських без обмеження міг користати.

О скільки відомо, власти університетські з двох причин не припускають Українців на львівський університет, а причини ці є: 1. Українці не служать в польському війську, а того вимагається від кожного акалеміка; 2) університет мусить зберегти свій польський характер. Що до першого мотиву, та скажу лиш ось що: Або є закон державний, що обовязує Українців до служби в польському війську або його нема. Наколи є, то чомуж власти його не приголошують? Наколиже його нема, то яким властиво правом одна з властей, в цьому випадку власть університетська, приневольує Українців до цього, чого від них ніякий закон не вимагає? В дійности ніяка військова власть Українців до війська не покликуює; що більше, староства розписуючи бранки, виразно зазначають, що цей обовязок дотичить лиш мушци народности польської (гляди оповіщення перемиського Староства з 23/8 6409). Сумніву нема тут ніякого. На якій отже основі карає університет Українців виключенням за несповнення служби військової, наколи держава польська на них цього обовязку не вкладає? Чи власти університетські є вищі понад власти центральні? Чи університет є може приватною власністю професорів? Справді непонятна для злорового розуму плутанина!

Що до другої причини, то шкода мабуть часу про неї говорити. Українців викидається з університету, щоб зберегти і укріпити його польський характер. Українці прецінь не заволоки з другого кінця світа і не пройдисвіти, яким ласку робиться, наколи пуститься їх за поріг школи, і яких кожної хвилі як lästige Ausländer, що ужию давнього австрійського вислову, себто як доскульних чужинців вимітається за границі держави. Так далеко воно ще в Галичині не дійшло, принайменче такої засади прилюдно ще не проголошувано. Викидається їх правом сили з університета, хай буде! але справедливність вимагає, щоб їм рівночасно дати якийсь еквівалент у виді рівновартної школи. Міжтим, деж є цей еквівалент, що більше, де є які небудь вигляди на нього?

Українці від ряду літ домагались для себе окремого університета, але домагання це стрічалось з польського боку лиш з глумом і обуренням. Чого їм не забагається! На їх потреби цих пару катедр аж надто досить! Це є синтеза цього, що Українці на своє до-

магання окремого університету у відповіді дїставали з польського боку. Чи ж Українців це вина, що університету не мають? Певно, якби був український університет, справа була б проста. Але його нема і за ряди лїт не буде. Бо і деж він має повстати? У Львові? Після одностороннього твердження польської преси є це річ виключена, бо це ішло б вперек польському характерові міста і стрїнулосьби з рішучим протестом польського населення. На провінції? Даймо цьому спокій! Це ж хїба лиш дітям говорити, що в такому Стрії або Станиславові університет є можливий, о скільки, розуміється, польське населення цих міст не схоче піти слїдами Львова і не внесе „рішучого“ протесту проти усяких проб „українізації“ міста, що є більше чим імовірне. В такому разі деж з університетом дітись? Хїба примістити його десь в якихсь Котячих Перелазях, — або найліпше зрєктись його цілком.

В теперішніх часах університет можливий лиш у великих центрах, а на вибудовання його і випосаження треба великанських сум і довгих лїт. Наколи прим. перед війною на утворення невеликого і бідно випосаженого університету треба було, скажїм, 10 мільонів корон (сума смішно мала), то тепер на ту саму цїль требаби мало що не мільярда марок. Булоби це отже глупим дїтвацтвом з українського боку манитись надїєю, що в недалекій будуччині народ наш дістане свій університет, хочаби навіть в Косові або Немирові. Хто знає, що це є університет, яких вкладів грошових вимагає цього рода інституція, і як тісно вона є звязана з великими осередками культурного життя, цей лиш здвигне раменами, коли почує про намір оснoвання українського університету десь на провінції. Університет, це ж прецінь не гімназія!

Про власний український університет і мрії нема що! Якби ми його навіть десь колись в якійсь закутині і дістали, щоби це було за школа? Хїба на сміх і глум!

Справа стоїть справді розпучливо зле. На львівський університет тамошні власти не пускають, бо як сказано, цей університет від р. 1918 лиш для Поляків призначений. Українцям до нього вступ заборонений. Свого університету не маємо і не так скоро будем його мати, хїба що вдоволимось нужденним сурогатом, або як то Поляки кажуть, *namiatka*, яка би нас перед нами самими компромітувала.

Отжеж що ж робити?

Трудно, якось жити мусимо, бож живцем не ляжемо головами у домовину. Лягнутами не вдїємо нічого, і вже час останній, щоби ми усякі бідкання і бабські заводження по-нехали, бо це нас лиш осмішує, а до ніякої цїли не доводить. Ми вже і так не одно перебідали, що можна було відвернути, зглядно осягнути доцільною збірною роботою. Крайна

пора, щоби ми взяли до купи, як то кажуть, бо инакше за лїт яких двацять п'ять і третини нас не буде. Отже і в цьому напрямі негайна збірна робота конечна. Інтелігенцію з університетським образованием мусимо мати, хочаби лиш в невеликому числі, бо без неї як нація не довго будемо дихати. Як неможнє витворити у рідному краю, витворюймо її за границею. Трудности паспортів раз прецінь устануть. Висилаймо наших людей на чеські і німецькі університети, нехай замість марнуватись в краю, там учаться і познакомяться з високою освітою західних народів, щоби відтак вернувши до рідні, станули свому народові в пригоді. Висилаймо їх там не десятками, але сотками, а як буде можна то і тисячами, бо чим більше їх звідтам верне, тим більше буде в краю трискало джерел справдішньої культури.

Розходитьсь лиш о гроші. Наша молодіж переважно незасібна. У Львові якосьби жила. За границею треба багато грошей. Звідки їх взяти? Нема ради, наїрід мусить дати гроші, у власному інтересі. Є нас після останньої переписи півчверта мільона. Багато з того вигинуло у війні, але щось нас ще лишилось. Якбиємо давали в себе на цю цїль поголовний податок по 2 м, малиби ми 7 мільонів марок, а за цю суму можнаби вже за границею удержати яких 300 молодих людей. Для одиниці 2 м, це є марниця, в гурті робить це показну суму, а триста молодих людей обрoваних за границею, це ж для нації річний добуток не аби який! Правда, не можна числити на це, щоби всі без виїмку дали по 2 м, але кілька є таких, що заплатять за сотку! Троха доброї волі, а діло перевести дасться.

Тому відкликають до усіх людей доброї волі, щоб поперли від серця отце змагання: В Перемишлі введеться в життя товариство, якого метою буде пособляти нашій молодіж академічній і збирати на цю цїль фонди. Товариство це буде мало в статуті застережене, що буде могло заосновувати філії по усіх містах Галичини. Нехай кожний Українець і кожда Українка вступають в члени цього товариства і попруть його морально і матеріально. Заки товариство з своїми філіями увійде в життя, нехай по усіх більших місцевостях нашого краю потворяться комітети, як засновки будучих філій, і займуться збіркою на цю цїль. Гроші складати до наших кредитових інституцій на означену книжочку, а по усіх місцевостях краю нехай утворюються гуртки, якіби вибрали з поміж себе одного, що займавсьби збіркою. Наколи збере означену суму, скажїм 50 м., нехай віддасть її на означену книжочку щадничу, а виділ товариства, зглядно підготовляючий комітет нехай збірку оголосить в усмотреному до цього часописі. Виділ матиме обовязок виказувати в часописі усякі датки на цю цїль, які на його руки бу-

дуть зложені. Гроші одначе найліпше висилати прямо до дотичної фінансової інституції. Обовязком видїлу буде рівнож оголошувати в часописі прїзвища тих, яких надїлить стїпендіями. Лиш не тратьмо часу, щоби ми ще на жовтень могли наших молодих людей вислати у світ! Як цього не зробимо, змарнуємо неодному молодому чоловікови цілий рік життя, а народньому ділу заподїємо лиш шкоду, і це дуже велику.

В Перемишлі займуться тим ділом на початок директор Олексій Ярема і адвокат Др. Володимир Загайкевич. Гроші складати до Української Щадниці в Перемишлі на книжочку ч. 19100 („Академічна Поміч“).

Роман Гамчикевич.

Громадяне, домагайтесь „Українського Голосу“ у всіх публичних льокалях!

ГЕТ З ПРОВОКАТОРАМИ!

На днях донесла львівська „*Chwila*“ про дикі погроми жидівського населення, яких допускались козаки з армії Петлюри. Іменно сотня кінноти восьмої бригади Чорних запорожців через три дні гуляла по Войнилові (коло Калуша), бючи безборонних людей. Очевидно не обійшло ся без насилування і рабунків.

Подібні грабежі були також в Блудниках коло Войнилова та місточку Лисци коло Станиславова.

Свідоме українське громадянство мусить проти таких „подвигів“ армії Петлюри запро-тестувати, їх осудити та домагатись від Начальної команди Петлюрівських військ, щоби таке не повторилося більше.

Хочемо вірити, що цей погром був ділом злочинних чужинців провокаторів, яких доволі багато вступило до армії Петлюри, щоби її спонукувати до діл, якіб мали лиш викликати між населенням обурення та погордв. Багато в цій армії елементу, який не має нічого спільного з українською державною ідеєю, а за те задержав багато привичок з часів, коли в Росії панував п'ястук і нагайка. Дотого є ще свідомі „істинно рускі“, яким особливо залежить на тім, щоб українську ідею робити ненависною, і тим самим її цілком убити. Бож мало-освічені жертви погрому по наших місточках не мають часу застановлятись над сим, до якої категорії належать люде, що їх били. Вони лише затають собі, що у них було українське військо, знущалось над ними і кривдило їх, та будуть старатись відтак відплатитись Українцям і шкодити їм.

Мимоволі насувається на думку, як то петлюрівський міністер війни Сальський не хотів ще цього року приймати Галицьких

Петро з під Магури.

Спомини з недавнього минулого.

Пам'яті понійного Батьна о. Мих. З.

□□□

Було це з початком вересня 1914. Я їхав залізницею до батьків, в сторону Хирова. В вагоні сидїло багато людей, а всі розмовляли на злободньвну тему. Майже всі годились в тім „*że to moskalofile wszystkim winni — bo przez nich ta wojna wybuchła!*“ А оден з пасажирів відізався: „*A myślicie, że Ukraińcy inni? Przecież niedawno u jednego ukraińskiego pora znaleziono „maschinengewehr“ pod podłogą i telefon do Moskali!*“ Я не втерпів таї спитав цього панка: „*a Ви добродію там були таї видїли це?*“ Він трохи змішався і відповів: „*No — ja nie byłem, ale tak opowiadano!*“ Я тоді ще сказав йому: „*Отжеж на другий раз не оповїдайте таких річей, як що самі їх не бачили, бо за це прецінь може бути навіть каранї!*“ По цїм короткім інциденті загальна розмова втихла. Поїзд стояв ще на стані в Перемишлі. За хвилию всїла до то того воза знакома мені з виду пані W., „Полька-настояща“ пані Дульська, і як умістила свої манатки і мужа, зараз почала благовістити: „*A to wszystko przez tych przeklętych Rusinów — powyszrzelać by ich jak psów.*“

(Славити Бога, що сей валечної пані тепер вже десь не бачу в Перемишлі, а тому, що вже тоді була старша, припускаю що вона десь певно вже в небі вистрілює своїх ненависних ворогів.) В тій хвилі приступив до пані W. сей добродій, що я його перед тим трохи счєсав був, таї почав їй щось шептати. От. Л. і тов. В., які їхали разом зі мною, завважили, що він показав їй на мене. Зараз потім пані W. вихилила з трудом свій немаловажний корпус через вікно та покликкала якогось гімназиста, що дежурував тоді на дворці. Щось пошептали з собою, гімназист зник, а по хвилі в дверях воза з'явився агент поліції і звернувся до нас трох з запитаними: куди їдемо та зажадав наших легітимаций. Провіривши, що всі папери в порядку, викликав мене на плятформу таї каже до мене: „*Słyszałem, że Pan tu rozproczyna jakieś podburzające rozmowy — robię Pana uważnym, że to się może źle skończyć dla Pana!*“ Я відповів йому, що ніяких таких розмов я не зачинав, а тільки звернув я увагу одному із пасажирів, щоби не розповідав подій, яких сам не був свідком. Агент ще остеріг мене, що ліпше не вмішуватись в розмову — а їхати в свою сторону і так буде найлучше! (Тоді вже арештовання винних і невинних в Перемишлі і околиці розвелися були на добре.) Я мимоволі замовк, вернувся до воза і сів мовчки побіч товаришів подорожі. У кожного

з нас запанував прикрий настрій. Мабуть, всі ми тоді мали одну гадку: Се заплата для нас Тирольців Сходу — се за ту заяву Укр. Нац. Ради з дня 1 серпня 1914. — Моя „*k. k.*“ легітимація спасла мене ще тим разом. За два дні вернув я до Перемишля (60 кмтр. їхав 24 годин!) Тут вписався до Червоного хреста і вечером пішов я на дворець повнити службу. Разом зі мною був адв. П. і директор нар. школи Хщ.—оба Поляки. Адвокат П. знав, хто я такий, але не мав часу упередити про це пана директора. Промерзши трохи—се було вже 7-го вересня—пішли ми до реставрації, щоб загрїтись трохи чаєм. При чаю розвинулася балачка на найбільш пекучі теми, про военні успіхи Австрійців, про арештовання в Перем. та можливість облоги Перемишля. По хвилі пан дир. виняв якийсь нотес та звертаючись до мене каже: „*Ja tu jeszcze nie mam Pana Sędziego wciągniętego. Pan nam coś na naszych dzielnych strzelców ofiaruje.*“ Я відповів „*z godnością*“, що ми маємо свою формацію стрільців і я для них даю місячні датки. Треба було бачити вираз лица пана директора в ту хвилию, як його це не мило вразило!—*„A! to Pan Rusin—w takim razie przepraszam!*“ а звертаючись до адв. П. сказав ніби жартом: „*może byśmy go gdzie wywieźli?*“ На се пан П. відповів „*to już nie nasza rzecz!*“

(Далі буде.)

КАВАРНЯ „ГРАНД“ — БРАТИВ БОРНШТАЙНІВ

поручається Шан. Громадянству.

Що дня вечером КОНЦЕРТ.

Добірна кава, чай і інші напитки. — Часописи краєві і заграничні

старшин та козаків до армії, бо вони не певні. Але для нас певне, що якби в петлюрівській армії було більше Галичан, то тоді ця армія більше воювала б з дійсними ворогами України, а не розбивала б і не грабила безборонне населення та своїми вчинками не приносила б сорому Україні.

Росія а Україна.

Французькі часописи доносять, що прийшло до порозуміння між Росією а Україною на отсих засадах: 1. Світська Росія признає незалежність Української Світської Республіки. 2. Україна входить в союз з Росією. 3. Україна буде мати окреме представництво закордонне. Урядового потвердження тих засад порозуміння ще нема, але сам факт признання України незалежною світською республікою ствердив комісар закордонних справ Світської Росії, Чічерін. Він вислав телеграму до мирової делегації в Мінську, в якій говорить, що Україна є незалежною республікою і польська делегація мусить мати повноважність переговорити з Українською Світською Республікою.

Як собі наші читачі пригадують, ми завжди писали, що нам байдуже, яка буде державна форма України, чи світська, чи демократична, чи яка інша, нашим першим бажанням, **щоби Україна була.** А коли вона буде незалежною державою, в котрій український народ буде справдішним господарем, то він дасть своїй державі такий устрій, який йому буде до вподоби. **Тому з радістю вітаємо вістку про признає Світською Росією незалежності Української Світської Республіки.** Побажати б тільки, щоб Світська Росія признала незалежність України не тільки словом але і ділом. А зробить це найкраще тим способом, що на мирові переговори в Ридзі допустити справдішних представників Укр. Світської України, Вол. Винниченка і проф. Михайла Грушевського, бо вони найліпше з'уміють боронити прав українського народу супроти Польщі. А небезпека грозить Україні не мала, бо польський міністер говорить про мир порозуміння. Боїмось, щоби це «порозуміння» не dokonалося коштом українських земель. Наш страх перед тим «порозумінням» є зовсім оправданий, бо від довшого часу говориться про лінію Керзона, яка відтинає від матірнього пня великі простори українських земель. Вол. Винниченко і проф. Михайло Грушевський або інші **свідомі** Українці певно прийшли б теж до порозуміння, але лиш під тою умовою, щоб на українських землях на захід від лінії Керзона відбувся плебісцит під контролею бессторонних нейтральних держав. Нехай правно переведений плебісцит рішить, до якої держави мають належати ті землі, заселені в подавляючій більшості українським народом. Це є домагання всіх галицьких Українців.

ПОЛЬЩА А БОЛЬШЕВИКИ.

Війна Польщі з большевиками продовжується. Боевий фронт за минулий тиждень мало-що змінився, а бої, які ведуться, подобають на забаву в цюцубабку. Буденний своїм звичаєм вирветься наперед, наробить пакости і втече. Другим разом Поляки підуть на якісь відтинку фронту вперед і т. д. Є це мабуть пригра перед наступком, який плянують большевики в цім місяці. Поки-що стягають вони війська і приготавляються.

Мирові переговори в Мінську перервано. Поляки жадали тої перерви, бо хотіли поградитись в деяких справах з урядом. А большевики не противились. Так само зажадали Поляки, щоб дальші переговори відбувались в Ридзі, столиці Лотви. Тай на це згодились большевики. В тих днях мають обі делегації з'їхатись в Ридзі, щоб підняти знов перервані переговори.

Як бачимо, большевики уступчиві. Очевидно що своєю уступчивістю бажать вони приєднати собі ще більше симпатії західно-європейської демократії, щоб на випадок розбиття переговорів мати її за собою. Але мабуть до того не прийде і переговори мусять довести до миру, бо його домагається весь світ. Коаліція натискає на Польщу, щоб не переборщувала в своїх домаганнях, щоб обмежилась на етнографічних границях. І під тим натиском польські політики присмирніли, а міністер Сапега заявив, що до місяця буде мир заключений, бо засадничих віжниць між Польщею а Росією і Україною майже нема. Тільки вшехполяки не можуть погодитись з новими часами тай вигукують, що хотіли б границь гень-гень далеко на сході. Але це вже їх люба пісонька. Хай здорові вигукують, та визначають свої границі хотьби і по Київ. Це нікому не шкодить а їм не допоможе.

ЩО ЧУВАТИ В СВІТІ?

Коаліція, упімнувши Польщу, щоб як найскорше заключила мир, тепер чекає, що буде далі.

Льойд Джордж, користаючи з догідної пори виїхав на село відпочати по клопотах з большевиками. Отже сидить старий під вербою, пикає люльку тай попиває квасне молоко. І сидіти так довгий час, але Ірландці не дають спокою. Бунтують, хотять мати власну державу. А Льойд Джордж цього не хоче. Тому казав він арештувати посадника (бурмістра) міста Корк за те, що брав участь в нараді ірландських революційних генералів. В обороні посадника стали як оден муж всі Ірландці і зажадали випущення його на волю. Льойд Джордж вперся і не пустив посадника на волю. Тоді посадник застрайкував і не хоче нічо їсти в арешті. Пробували його силоміць годувати, але надармо. Вже третій тиждень нічо не їсть, його сили ослабли так, що вже рушитись не може. Смерть за плечима. Але посадник далі не приймає поживи. Не помагають нічо і сльози його жінки та дітей, котрі молять батька, щоб їв і не лишав їх сиротами. Але посадник відповідає: „Ні, діти, я хочу вмерти за наш рідний край. А моя смерть зверне увагу цілого світа на те, як Англіїці арештують, мучать, катують нас за те, що не хочемо за півдармо робити на дідачівських данах, що не хочемо, щоб нашу землю кольонізовано спровадженнями з Англії Англіїцями, що бажать бути господарями на нашій землі, яку від наших батьків зрабували англійські дідиці“. Оттак говорить ірландський патріот, посадник міста Корк.

А тимчасом в Ірландії віча, демонстрації, бійки з Англіїцями. Ірландці домагаються волі для посадника і кричать і борються так, що цілий світ чує. Вже і Америка відізвалась в обороні посадника. А саме посадники великих американських міст (між ними і посадник міста Нью-Йорку) вислали до Льойд Джорджа телеграми і просять його, щоб увільнив ірландського патріота. Але Льойд Джордж впертий. Тепер загрозили Ірландці, що коли посадник умре в тюрмі, то вимордують всіх англійських міністрів.

Большевики кажутть що під Варшавою не повелось їм тому, бо перекинули багато війська на фронт Врангля. Це мабуть є правдою, бо останні депеші доносять, що большевики збили Врангля на квасне яблуко. Видко, галгане навмисне уступали перед ним, а коли зайшов далеко, стали його пражити. Тепер Врангель втікає назад на Крим.

Що до війни на польським фронті, то головний командир большевицької армії, Тукачевський сказав кореспондентові англійської газети, що невдача большевицької армії буде мати тільки той наслідок, що скріпиться бажання робітників побідити Польщу. За 10 днів будуть большевики так сильні, як ще ніколи не були.

Большевицька торгівля з західними дер-

жавами вже розпочалась на добре. Англійська купецька газета обчислила, що в маю ц. р. привезено з Росії до Англії лену, дерева, шкіри, масла, збіжжя і інших товарів на суму 1,185.304 фунтів штерл. (оден фунт штерл. рівнається 800 маркам пол.) Так само і з Англії вивезено багато товарів до Росії.

Також з Канадою розпочинають большевики торгівлю і в тій цілі мають вислати туди золото за 2 мільони фунтів штерлінгів. Канадійські банки взяли на себе обовязок перевезти цей скарб.

Франція не любить дуже большевиків. Може прийти до війни між ними, бо й Французькі жінки не від того. Ми вже доносили, як то французський учений сватає 2 мільони французьких жінок, котрі через війну лишились без чоловіків. Кожда вибирає собі тепер Американця. От прикладом: в селі вдова Іваниха вибрала собі такого молодого та гарного Американця, що лиш стій та дивися; Іваниха не любить його але таки топиться в нім. А Петриха, що воліє старого, вибрала собі такого гарного, сивого як голуб Американця, що най сховається і молодий. І так дальше. Всі вдоволені, щасливі, залюблені. Ба, але жінки заздрісні! Ті, котрим війна не забрала чоловіків, дивлячись на Американців, стали своїх чоловіків ганчувати. То за старий, то за молодий, то слинавий, то зубатий, то нездара, то цямає при обіді. Кожда пришила свому чоловікови латку, як то французькі жінки вмють. (То не таке зіллячко як наше!) Слово по слові, ба зачали і горшки літата понад голови чоловіків. Ба, далі й бунт. «А ми що, від мачухи—кажутть. Чому й ми не маємо мати Американців? Такий рев счинився, що гей! Та коби то кілька, а то знов два мільони неkontентних. Рада в раду, постановили вислати депутацію до вченого. Вчений аж витріщив очи з дива. «Порадь—кажутть до нього жінки—аби й ми дістали Американців». Але вчений, на те він і вчений, зараз раду дав. «Ви, жінки, маєте своїх чоловіків—Щоб мати Американців, треба нової війни. А то вже до мене не належить. Ідїть до генерала Фоша.» Жінки пішли до генерала. Легко може прийде до нової війни, бо жінки свого не дарують.

Литовці розпочали з Поляками війну. Вони хочуть загорнути Сувалки і Августово, котрі по землі признала коаліція Полякам. Отже разом з большевиками наступают на польське військо і посувають на Августово і Сувалки. Польський уряд вніс скаргу на Литовців до Ліги народів. Таке доносять польські газети.

Інакше представляють справу Литовці. Вони теж вислали письмо до держав коаліції, в яким скаржаться, що Поляки запевняють їх, що хотять жити в приязни, а тимчасом польське військо займає чисто литовські землі, і тому литовське військо під напором польського мусило податись назад коло Мірамполя.

Котра сторона завинила, не тяжко відгадати.

В Італії що дня гірше. Робітники заняли арсенал в Венеції і фабрики муніції в Фльоренції, Ліворні і Піяценці. Бунт обняв майже всі промислові осередки. В Неаполі прийшло до кривавих боїв з військом. В Генуї на двох кораблях, що стоять в порті, вивішено червоні прапори. Є це очевидно большевицький рух.

ВСЯЧИНА.

Просимо наших передплатників надсилати передплату на слідуєчий квартал. Квартальна передплата виносить 35 марок, поодиноке число 3 марки.

Пам'ятайте про пресовий фонд „Українського Голосу“!

На пресовий фонд „Укр. Голосу“ зложили: С. Хитра Медика 20 м, пор. Адам Мрячко 40 м, Савицька-Беркова 50 м. Старшини укр. війська

Ланцут (диви низче!) Редакція дякує за поміч просить о дальші датки, щоби ми могли пердержати тяжкі часи.

Пансіон Товариства „Укр. Інститут для дівчат“ буде отворений д. 15. вересня, коли зголошаться відповідне число учениць.

На нинішню ч. 19100 („Академічна Помоч“) в Укр. Щадниці в Перемишлі зложили: Народний Базар в Перемишлі 500 М, Олексій Ярема 50 М, Роман Гамчикевич 50 М, знайдених 2 Мк, Дмитро Греголінський 100 м. Разом 702 М. — О. Ярема.

Товариство „Союза Українок“ в Перемишлі з днем 15. вересня отворить бурсу для найбільших дівчат. Зголошуватися можуть семинаристки, учениці гімназії і школи виділової.

Як конче потрібною є така бурса, нехай служить повітові перемиському цей факт, що товариство „Союза Українок“ постановило отворити бурсу не маючи ніяких фондів.

Війна своєю силою творить що раз більше інтелігентних жебраків, а боротьба о існування брутално переступає слабших удаючи, що їх не видить. Доля жінки була все гіршою, а якою вона стала нині, це ми найкраще знаємо. Сутерини переновнені бідними дівчатами, жадними науки. Їх бліді і змучені нуждою лиця вказують на недуже батьківську опіку української суспільности.

Народе український! Зрозумій, що доля Твоя лежить в уартости жінки. Зрозумій і не допусти, щоби в нинішніх часах страшного зла Твої доньки мешкали по сутеринах. Нехай ні одна родина ні одна хата не переспить так важної справи.

Всі грошеві датки прошу слати на книжку Щадниц ч. 19099, а харчеві на адресу: М. Борисова вул. Гродська Ч. 13 Зголошення о принате слати на адресу: О. Левкевичі Зелена 3.

Школа слуг в Перемишлі обниматиме 3 відділи, в котрих побіч науки читання, писання і рахунків відбуватимуться виклади історії і географії рідного краю і спів. Наука відбуватиметься кожної неділі від 19. вересня від 3-6 попол., а кромі цего курс шиття і крою кожного четверга. **Комітет.**

Старшини Української збірної Станиці в Ланцуті зложили на пресовий фонд „Українського Голосу“ і „Світа дитини“ квоту 1254 марок, (по половині на оба видавництва). На те зложили: сот. Гончаренко 200 м, пор. Ковальчик 75 м, чет. Федак 50 м, чет. С. О. Т. 50 м, пор. Білозерський 50 м, хор. Лопіпінський 50 м, хор. Габій 50 м, сот. Зелений 50 м, сот. Н. Н. 50 м, хор. Тупотз 50 М, хор. Сидорків 50 м, хор. Ратушник 50 м, хор. Лада 50 м, пор. Труссевич 30 м, пор. Саченко 30 м, хор. Бородайко 30 м, сот. Горський 30 м, сот. Величковський 25 м, хор. Полятинський 28 м, хор. Кошак 25 м, пор. Кириїв 25 м, ранч. Падаліха 25 м, хор. Андрієнко 25 м, хор. Астахів 25 м, пор. Паньківський 20 м, хор. Зеленик 20 м, хор. Гнатенко 20 м, пор. Ситко 20 м, чет. Бараник 20 м, хор. Харків 16 м, пор. Вівчарик 10 м, пор. Тимеченко 10 м.

Читайте і ширіть „Український Голос“!

НА ДІСЛАНО.

За цю рубрику Редакція не відвічає.

Виділ Тов. Український Інститут для дівчат

в Перемишлі

оголошує

КОНКУРС

на прийяття учениць до пансіону.

Умовини прийяття: 1. Приймається учениці всіх шкіл в Перемишлі. 2. Оплата місячна в харчах місячно:

8 кї. житної муки,	До цего доплата в готівці 400 марок місячно а за з'ужиття інвентаря 200 марок річно.
5 „ пшеничної муки,	
5 „ круп,	
2 „ товщу,	
50 „ картофель і одноразово 200 кї. капусти.	

Ученик VI. кл. Гімн. уміє мову російську, чеську і початки французької шукає лекції на селі найрадше в околиці Перемишля. Ласкаві зголошення просить слати на адресу: С. Моніка, Перемишль, вул. св. Йосифа, Захист хлопців.

Фотографічний заклад

„Геліос“

вул. Красінського ч. 2 (Засяння)

виготовляє артистичні фотографії, поодинокі і групами, побільшує фотографії і образи

До заміни парохія, матеріально добра, 3.600 душ, будинки добрі, за менчу при залізничній стації. Зголошення в Адміністрації „Укр. Голосу“.

Адвокат і оборонець в карних справах

Др. РОМАН СЕКЕЛА

веде канцелярію в Перемишлі при вул. **Фредри ч. 6. партер** (поперечна від Ринку до латинської катедри).

Окуліст (лікар очей)

Др. Михайло Коє

приймає хорих на очі при вул. Міцкевича (в будинку поштовім).

Дентистичний (зубний) заклад

Дра Степана Дмоховського

ул. Залізнична (Колієва) ч. 1.

приймає від 9—12 і 3—6.

Др. Володимир Загайкевич

по повороті з Домб'я, веде знов свою канцелярію там, де давніше: **при вул. Костюшка, в домі Міщанської Касн I. поверх.**

Субститут адвоката Дра Лозінського

адвокат Др. М. Візель

оборонець військовий

веде канцелярію в Перемишлі, при вул. Міцкевича ч. 2, I. поверх.

Regenerateur Машевського

одиноке добре средство проти сивинню волосся приготуване з найліпших передвоєнних середників. Можна набути тільки в аптеці і дрогерії під „Звіздою“ вул. Францішканська 24

Асекуруйте свої будинки і движимости від огню в Товаристві взаїмних обезпечень „Дністер“ у Львові

Гарний дарунок!!

Оповідання Ю. Федьковича („Люба згуба“, „Хто винен?“ і нар. Фрашка „Ніс“) з малюнками появилася. Купити можна по книгарнях в ціні 4 К. Адміністрація „Укр. Голосу“ вислає за попередним надісланням 6 марок з оплатою поштовою. При замовленню 10 прим. на раз пошту овлачує Адміністрація. Спішітьс'я з замовленнями.

ВІДБУДОВА Промислово-торговельна Спільна з обм. поруною у **Львові, вул. Костюшка 3.,**

доставляє:

огнетривалі каси	пилки
ремісничі знаряди	ваги
рільничі машини	оси до возів
кіські підкови	коси й серпи
цвяхи	плуги
борони	цемент
млинні до чищення збіжа	блху
січкарні	папу
кухонне начиння	дахівку.

РОБІТНЯ ОБУВ'Я

МИКОЛИ МАЦЬКОВА

в Перемишлі, Засяння вул. Петра Скарги ч. 8.

Поручає свої знані з доброти шевські виробу по можливо приступних цінах.

УКРАЇНСЬКА ЩАДНИЦЯ
в Перемишлі,
— вул. Костюшка 3. —
Приймає і виплачує щадничі вкладки щоденно з винятком неділь і українських свят в урядових годинах і опроцентує їх на 2¹/₂%. (Вкладкові книжочки „Української Щадниці“ мають популярну обезпеку).
Уділює позички гіпотечні, векслеві і на підклад цінних паперів.
Всяких інформацій і друків уділяє канцелрія інституції.

Товариство взаїмного кредиту

„ВІРА“

ст. зар. зареєстр. з обмеженою поруною в **ПЕРЕМИШЛІ,**

приймає вкладки до опроцентування на 3%, і оплачує за вкладників податок рентний від процентів; вкладати може кожний навіть і не член; на жадане звертається вкладку кожного часу, новіт без відповідження (за есконтом). **Позички уділяє** Товариство „Віра“ своїм членам, ди позичок вимагає ся **гіпотечні або доброї поруки.**

Членом Товариства може бути кожна особа, що є способна до зобовязань правних.

Чистий зиск розділяє ся межі членів яко дивіденди від уділів і на добродійні цілі.

Дирекція Тов. „Віра“ в Перемишлі.

Краєвий Союз Кредитовий

ст. зар. зобм. пор. у Львові, Ринок ч. 10.

Маєтновий стан стоварищення з кінцем падолиста 1919 р.:

Уділи	К 1,130,668 ¹⁵
Резервові фонди	96,956 ⁶⁰
Вкладки до обороту	12,599,237 ²¹

Число членів 893.
Урля **виносить К 50.** **Вписове К 2.**
Від вкладок платить Ст. 2¹/₂ % і вище.

„Краєвий Союз господарських Спільок“

ЛРВІВ, вул. Зіморевича

Філії: **Перемишль**, вул. Костюшка ч. 5,
Стрий Ринок ч. 6, **Коломия** Ринок ч. 40.

поручає:

П. Т. Спількам, Філіям Сільського Господаря і всім П. Т. Господарям господарські машини і знаряди, вози, плуги, січкарні, млинки, молотільні, керати, коси, рикалі, децимальні ваги, цвяхи, ремісничі знаряди, залізні вибори для дему і кухні взагалі усьо, що в господарстві рільнім і домашнім потрібне.

Земельний Банк Гіпотечний

Спілька акційна у Львові (Підвале 7).

Акційний капітал К. 3,000,000
Резерва банку К. 380,000

Власна каменця, куплена в 1918 році.

Переводить всякі банкові справи під найкориснішими умовами.

Приймає вкладки на біжучий рахунок.

Уділяє позички: гіпотечні, векслеві, та на підклад вартних паперів.

Гуртовна і деталічна продаж

ДРОГЕРІЯ

Аптічний склад і Перфумерія

МАІСТРА ФАРМАЦІЇ

М. ЛЯВФЕРА в Перемишлі,

— МІЦКЕВИЧА 2. —